

Особливо слід приділити увагу терміну «грунтозахисна система землеробства», який носить чисто зональний характер і відноситься до зон з недостатньою кількістю вологи, а також до ґрунтів, де має місце виникнення і розвиток водної чи вітрової ерозії. На сьогоднішній час розроблено багато таких систем землеробства, які дозволяють при мінімальних затратах зберігати, а також підвищувати родючість ґрунтів. Тобто, всі вони повинні сприяти не тільки максимальному збору врожаю, але і забезпечити захист ґрунту від ерозії та підвищення її родючості.

З вищенаведеного випливає, що в вирішенні проблеми підвищення врожайності зернових культур, немає другорядних питань - всі фактори єдиної виробничої системи важливі, і ігнорування яким-небудь із них, приводить до різкого зниження ефективності впровадження всіх інших. Все це необхідно врахувати як при обґрунтуванні прогресивних технологій, їх впровадженні так і при їх покращенні, виходячи з виробничої практики.

При оцінці дії будь-якого агротехнічного прийому, а особливо всієї системи в цілому, необхідно враховувати не лише найближчу, але і найбільш віддалену дію і вплив на підвищення врожайності.

На теперішній час розроблені і успішно застосовуються технології, в основі яких лежать передові прийоми агротехніки обробки ґрунту, посівів, догляду та збирання зернових культур. Важливе значення відводиться мінімізації обробки ґрунтів, захисту її від водної та вітрової ерозії та інше.

У наш час людство спроможне виробляти достатню кількість сільськогосподарської й промислової продукції, не завдаючи шкоди навколишньому середовищу. Досягнення науки й техніки відкривають не тільки можливості для задоволення потреб людини, але й створюють передумови для збереження і примноження ресурсів Землі. Людство в змозі істотно поліпшити умови, які склалися в біосфері планети.

ВПЛИВ ТРАНСПОРТУ НА ДОВКІЛЛЯ НА ТЕРИТОРІЇ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вітовщик Д.В.,

*здобувач вищої освіти спеціальність 101 «Екологія
(Екологія та охорона навколишнього середовища)»*

*Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Проблема забруднення довкілля в Україні від транспортної інфраструктури є досить актуальною в наш час. Це, по-перше, вплив автомобільного, залізничного, авіаційного та водного транспорту, а також підвищений техногенний вплив на навколишнє середовище під час будівництва, проектування та експлуатації лінійних транспортних об'єктів.

На території Волинської області існує розгалужена транспортна мережа, що забезпечує як внутрішні, так і зовнішні транспортні зв'язки господарського комплексу регіону. Транспортна система області представлена автомобільним, залізничним і трубопровідним транспортом. Це складне, багатогалузеве господарство з конкретними особливостями розміщення, технічного оснащення, експлуатаційної діяльності та

форм організації транспортного процесу. Природні умови території Волинської області все ще впливають на розвиток і розміщення деяких видів транспорту, хоча останнім часом, з розвитком науково-технічного прогресу, цей вплив стає дедалі меншим і по-різному позначається на різних видах транспорту.

Транзитне положення області, що перетинається важливими автомобільними і залізничними магістралями загальнодержавного та міжнародного значення, а також магістральними газопроводами, які сходяться в центрі області, в Ковельському транспортному вузлі, забезпечує високий рівень розвитку транспортних зв'язків не тільки в межах регіону, а й з іншими суміжними територіями. Територією Волинської області проходять два важливі транспортні коридори: Балтика – Чорне море та Євразійський, які забезпечують транспортне сполучення між країнами Південної Азії, Середньої Азії, Близького Сходу та Європою. Наявні транспортні комунікації забезпечують сполучення Волинської області з усіма регіонами України. Також область має чотири транспортні виходи по автомагістралям (Дольськ, Доманове, Піща, Пулемець) та один залізничний вихід (Заболоття) в Білорусь, і далі в Польщу, країни Балтії. Вагомою перевагою транспортно-географічного розташування області є наявність двох залізничних (Ізов, Ягодин) і двох автомобільних переходів (Устилуг, Ягодин) переходів через р. Західний Буг на кордоні з Польщею.

Найбільш потужним джерелом викидів забруднювальних речовин в навколишнє середовище і порушення екологічної рівноваги є автомобільний транспорт. Вказані забруднювальні речовини концентруються поблизу автомагістралей та прилеглих до них житлових забудов, де проживає і працює значна частина населення. Функціонування автомобільного транспорту також створює підвищений рівень шуму, забруднює ґрунти та об'єкти гідросфери в результаті змиву та протікання паливно-мастильних матеріалів, призводить до утворення пилу та інших забруднювальних речовин, все це здійснює несприятливий вплив на навколишнє природне середовище в цілому і на стан здоров'я населення зокрема. На частку автотранспорту припадає близько 55 % загального обсягу надходження шкідливих сполук: оксиди азоту, вуглецю, свинець, формальдегіди, домішки ароматичних вуглеводів, бенз(а)пірен.

Загальні викиди токсичних речовин залежать від багатьох чинників: потужності і типу двигуна, режиму його роботи, технічного стану автотранспортного засобу, швидкості руху, стану дорожнього покриття, якості палива.

Зменшення негативного впливу транспортного комплексу на стан довкілля в Волинській області, зокрема, в м. Луцьк відбувається шляхом збільшення кількості міського електричного транспорту, посилення контролю за показниками викидів автобусів, які беруть участь в конкурсах на отримання ліцензії на перевезення пасажирів, впровадженням вдосконаленої схеми дорожнього руху, збільшенням протяжності велосипедних доріжок та нарощуванням вело інфраструктури, покращенням стану дорожнього покриття. З метою регулювання навантаження на довкілля від автомобільного транспорту в регіоні впроваджується низка заходів: рух транспорту контролюється системою GPS навігації, що сприяє координації дій щодо кількості автотранспорту, графіків руху тощо, у вихідні дні кількість громадського автотранспорту в м. Луцьк зменшено, до участі в конкурсах на отримання ліцензії на пасажирські перевезення допускаються автобуси класу не нижче ЄВРО-2. Засобами

зменшення викидів від автомобільного транспорту можуть стати такі технічні, технологічні та організаційні заходи для покращення стану атмосферного повітря: здійснення постійного контролю якості нафтопродуктів, які реалізуються шляхом оптової та роздрібною торгівлі; поступове переведення автомобілів на альтернативні види палива; виведення потоків транзитного транспорту за межі населених пунктів; скорочення кількості автостоянок та паркувальних майданчиків у густозаселених житлових масивах та місцях масового відпочинку населення; впровадження практики європейських країн щодо введення податку на використання автомобілів з великим вмістом забруднювальних речовин у відпрацьованих газах одночасно з поступовим виведенням таких автомобілів із експлуатації тощо.

Список використаних джерел:

1. Регіональна доповідь про стан довкілля у Волинській області за 2018 рік.
Режим доступу: <https://voladm.gov.ua/admin-assets/files/file/Ekologiya/>.

Науковий курівник: В. Л. Клеєвська Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»